

1 KAJ JE AGENDA 2030 IN KAJ SO CILJI TRAJNOSTNEGA RAZVOJA?

Septembra 2015 je vseh 193 držav članic Organizacije združenih narodov soglasno sprejelo Agendo za trajnostni razvoj do leta 2030, ki si prizadeva doseči zavezo izkoreninjenja revščine, boja proti neenakostim in krivicam ter varstva našega planeta.

Agenda je zavezujoča za vse narode in spodbuja ukrepe na petih ključnih področjih, ki so: ljudje, planet, napredek, mir ter partnerstvo. Njen cilj je zgraditi svet, v katerem vsi ljudje živijo v blaginji ob upoštevanju planetarnih omejitev. Temelji na vladavini prava in človekovih pravicah ter uvaja načelo, da nikogar ne pustimo ob strani.

Agenda 2030 zajema štiri komponente:

Deklaracijo, v kateri svetovni voditelji predstavljajo svojo vizijo in skupna načela ter zavezo k celovitemu izvajanju Agende 2030. Deklaracija je pomembna za civilnodružbene organizacije, saj predstavlja okvir, ki zagotavlja, da ostajajo voditelji na vseh ravneh (od lokalne do globalne) odgovorni za izvajanje agende;

Okvir rezultatov, ki vključuje **17 ciljev trajnostnega razvoja** in 169 povezanih konkretnih ciljev. Ti cilji so univerzalni, sprejele so jih vse razvite države in

države v razvoju ter vse države jih izvajajo ob upoštevanju različnih nacionalnih okoliščin, zmogljivosti in stopenj razvoja. Cilji trajnostnega razvoja so celoviti in neločljivi ter uravnovešajo tri razsežnosti trajnostnega razvoja (socialno, ekonomsko in okoljsko). V veljavo so stopili 1. januarja 2016, kot rok za njihovo uresničitev je določeno leto 2030;

Sredstva za izvajanje, ki vključujejo zagotovitev sredstev in vzpostavitev globalnega partnerstva za doseganje ciljev trajnostnega razvoja;

Okvirji za spremljanje in pregledovanje, ki zajemajo načela za vključitev ciljev trajnostnega razvoja v izvedbene načrte in strategije na lokalni, nacionalni in regionalni ravni ter poznejše spremljanje in oceno njihovega napredka. Civilnodružbene organizacije so pri tem izrecno prepoznane kot pomembni deležniki v obeh postopkih, vlade pa bi jih morale vključevati v celoten postopek.

Čemu so cilji namenjeni?

Smo na pragu sprememb na globalni ravni, ki ogrožajo kakovost življenja vseh ljudi. V preteklih nekaj letih smo pričali porastu neenakosti, ki je po vsem svetu privedel do družbenih konfliktov in nestabilnosti. Znanstveniki poleg tega opozarjajo, da dosegamo ekološke omejitve našega planeta. Pred koncem stoletja bi se lahko znašli v razmerah, zaznamovanih z neugodnim podnebjem, izčrpanimi viri, uničenimi habitati, množičnim izumrtjem vrst, pomanjkanjem hrane, množičnimi migracijami in njihovimi skoraj neizogibnimi posledicami – konflikti ter vojnami.

Trajnostni razvoj je obetavna pot, s pomočjo katere bi se v prihodnje lahko izvili iz sedanje svetovne ekološke in družbene krize. Cilji trajnostnega razvoja predstavljajo načrt za reševanje svetovne krize ter dogovorjen, pravičen in okolju prijazen način za uresničitev trajnostne prihodnosti, ki si jo želimo, v svetu, v katerem se dobrobit vseh ljudi zagotavlja v okviru okoljskih omejitev planeta.

Cilji trajnostnega razvoja temeljijo na razvojnih ciljih tisočletja, opredeljenih leta 2000. Cilj razvojnih ciljev tisočletja je bil prepoloviti hudo revščino do leta 2015 in jo izkoreniniti v vseh njenih oblikah. Razvojni cilji tisočletja so bili zelo uspešni in so se izkazali kot učinkoviti pri mobilizaciji kolektivnih ukrepov, ki temeljijo na naboru časovno omejenih globalno dogovorjenih ciljev. Kljub temu pa veliko držav ni doseglo zadostnega napredka, zlasti na področju okoljske trajnosti.

Namen ciljev trajnostnega razvoja je zapolniti vrzeli, nastale pri doseganju razvojnih ciljev tisočletja, zlasti v najranljivejših družbenih skupinah in državah. Cilji trajnostnega razvoja pa niso le nadaljevanje razvojnih ciljev tisočletja, temveč naslavljajo pereča vprašanja, povezana z okoljsko trajnostjo, socialno vključenostjo, gospodarskim razvojem in izzivi pri upravljanju. Razvojni cilji tisočletja so poleg tega temeljili na razvojnem načrtu, v skladu s katerim je bila vloga bogatih držav omejena na zagotavljanje podpore državam v razvoju.

V okviru ciljev trajnostnega razvoja je koncept drugačen: izboljšanje ni več zgolj naloga držav v razvoju, temveč tudi naloga razvitih držav.

Cilji trajnostnega razvoja so rezultat dolgega vključujočega dialoga z vladami, ki je vključeval podjetja, predstavnike civilne družbe in akademike, v katerem je bilo dogovorjeno, katero pot je treba ubrati. Civilna družba je imela pri oblikovanju ciljev trajnostnega razvoja osrednjo vlogo, v izvedbeni fazi pa je njena vloga analitika in zagovornika strategij, politik, proračunov ter programov še pomembnejša. Civilna družba lahko poleg tega prispeva k izvajanju trajnostnega razvoja in kreptvi zmogljivosti ter o ciljih trajnostnega razvoja obvešča širšo javnost, in sicer z ozaveščanjem in vključevanjem državljanov ter pozivanjem vlad in drugih organov k prevzemu odgovornosti.

Katere so presečne koristi izvajanja ciljev trajnostnega razvoja?

Ker so cilji trajnostnega razvoja univerzalni in neločljivi, jih je treba izvajati na celovit in vključujoč način ter temeljito spremljati, ali so upravljalvske institucije in politike usklajene. Razhajanja znotraj vlad ter med akterji in sektorji so še vedno močno prisotna, s pomočjo ciljev trajnostnega razvoja pa je mogoče poiskati sinergije in opredeliti ovire.

Načelo skladnosti politik za trajnostni razvoj zahteva, da vlade pri svojih notranjih in zunanjih politikah upoštevajo različne razsežnosti trajnostnega razvoja. Načelo skladnosti politik za trajnostni razvoj je kot sredstvo za izvajanje omenjeno v cilju trajnostnega razvoja 17.14. Kot minimalno zavezo je treba doseči vsaj to, da politike z različnih področij, kot sta trgovina in razvojna pomoč ali gospodarska rast in varstvo okolja, niso v medsebojnem nasprotju ali neskladju. Načelo skladnosti politik za trajnostni razvoj omogoča opredelitev politik, ki trajnostnemu razvoju škodujejo ali ga ovirajo.

1. KAJ JE AGENDA 2030 IN KAJ SO CILJI TRAJNOSTNEGA RAZVOJA?

Viri:

[SDG Tool Kit: What is it?](#)

Drugi viri za usposabljanje:

[UNSDSN: Getting Started Guide](#)

[European Parliament: Understanding SDGs](#)

[SDG Cities: Practical Tools for Getting Started with the SDGs](#)

Osnovne informacije:

[United Nations: Agenda for Sustainable Development](#)

[SDG Guide: Getting to know the SDGs](#)

[IDDRI: NGO Mobilisation around the SDGs](#)

[Bertelsmann Stiftung: SDGs: Are the Rich Countries Ready?](#)

2 POLITIČNI FORUM NA VISOKI RAVNI

Politični forum na visoki ravni je glavna platforma Organizacije združenih narodov za trajnostni razvoj. Ima osrednjo vlogo pri spremljanju in pregledu [Agende za trajnostni razvoj do leta 2030](#) ter nadomešča nekdanjo [Komisijo](#) za trajnostni razvoj.

Pooblaščen je za:

- zagotavljanje političnega vodstva, usmeritev in priporočil glede izvajanja ter spremljanja Agende 2030,
- spremljanje napredka pri izvajanju,
- spodbujanje skladnih politik, ki temeljijo na dokazih, znanosti in izkušnjah posameznih držav,
- krepitev vključevanja treh razsežnosti trajnostnega razvoja,
- naslavljanje novih in nastajajočih vprašanj ter krepitev povezav med znanstveno in politično sfero.

Forum sprejema prispevke iz prostovoljnih nacionalnih pregledov, postopka pregleda na regionalni ravni in tematskih pregledov ter na njihovi podlagi v okviru pogajanj sprejme medvladno politično izjavo (politične izjave iz let [2016](#), [2017](#) in [2018](#)).

Forum se pod okriljem Ekonomsko-socialnega sveta enkrat letno sestane za osem dni, ki vključujejo tridnevno

srečanje ministrov. Vsaka štiri leta se pod okriljem Generalne skupščine Organizacije združenih narodov Forum sestane na dvodnevem srečanju na ravni voditeljev držav in vlad, imenovanem »vrh o trajnostnem razvoju«.

V [letu 2019 je Politični forum na visoki ravni pod okriljem Ekonomsko-socialnega sveta](#) potekal od 9. do 18. julija 2019, pri čemer je tridnevno srečanje ministrov potekalo od 16. do 18. julija 2019. Potekal je na temo: »Opolnomočenje ljudi in zagotavljanje vključujočnosti ter enakosti«. Podrobneje obravnavani so bili 4., 8., 10., 13., 16. in 17. cilj trajnostnega razvoja.

Naslednji [Politični forum na visoki ravni pod okriljem Generalne skupščine Organizacije združenih narodov \(Vrh o ciljih trajnostnega razvoja\)](#) je potekal 24. in 25. septembra 2019, na njem pa so se srečali voditelji držav, da bi potrdili svojo zavezanost izvajanju Agende 2030 in predstavili nove pobude za njeno učinkovitejše izvajanje.

KAKO LAHKO SODELUJE CIVILNA DRUŽBA?

Predstavniki civilne družbe lahko sodelujejo tako v postopku priprave na Politični forum na visoki ravni kot na samem forumu.

Deležniki lahko pri pripravah na Politični forum na visoki ravni sodelujejo v okviru:

- delavnic za krepitev zmogljivosti, namenjenih vključevanju deležnikov v Politični forum na visoki ravni (na nacionalni, podregionalni in regionalni ravni),
- sodelovanja na regionalnih forumih za trajnostni razvoj in regionalnih mehanizmi za usklajevanje civilne družbe,
- sodelovanja v postopku priprave na tematske preglede (srečanja skupine strokovnjakov, dokumenti itd.),
- zagotavljanja informacij in pripomb v zvezi z ministrsko izjavo.

Predstavniki civilne družbe lahko na Političnem forumu na visoki ravni sodelujejo v obliki:

- udeležbe na vseh uradnih srečanjih foruma,
- dostopa do vseh uradnih informacij in dokumentov,
- posredovanja na uradnih srečanjih,
- zagotavljanja dokumentov ter pisnih in ustnih prispevkov,
- podajanja priporočil ter organizacije stranskih dogodkov in okroglih miz v sodelovanju z državami članicami ter sekretariatom ([A/RES/67/290](#)).

[Tukaj](#) si lahko ogledate latvijski primer prostovoljnega nacionalnega pregleda in postopkov Političnega foruma na visoki ravni, ki ponazarja močno vključenost organizacij civilne družbe.

VIRI

[Politični forum na visoki ravni leta 2019 pod okriljem Ekonomsko-socialnega sveta](#)

[Komisija za trajnostni razvoj](#)

[Vrh o ciljih trajnostnega razvoja leta 2019](#)

[Osrednja sporočila prostovoljnih nacionalnih pregledov 35 držav z orisom aktivnosti in načrtov za cilje trajnostnega razvoja](#)

[Osrednja sporočila prostovoljnih nacionalnih pregledov iz leta 2018 na voljo za 45 držav](#)

[Bilten International Disability Alliance o Političnem forumu na visoki ravni leta 2018](#)

[Nabor komunikacijskih orodij za Politični forum na visoki ravni leta 2018](#)

2.2 REGIONALNI FORUMI ZA TRAJNOSTNI RAZVOJ

Namen regionalnih forumov za trajnostni razvoj, ki jih organizira pet komisij Združenih narodov (regionalnih organov Združenih narodov s sedeži v posameznih regijah), je zagotavljati podporo pri izvajanju, spremljanju in pregledu Agende 2030.

Omogočajo vzpostavljanje ustreznih povezav med različnimi ravni (od lokalne do globalne), akterji (državnimi in nedržavnimi) ter sektorji. Na ta način ustvarjajo regionalni prostor, namenjen izmenjavi rešitev politik in dobrih praks ter obravnavi izzivov pri izvajanju ciljev trajnostnega razvoja. Pomagajo pri opredeljevanju najpomembnejših regionalnih in podregionalnih trendov. Pri tem spodbujajo medsebojno učenje in sodelovanje, vključno s sodelovanjem na osi jug-jug in tristranskim sodelovanjem, ter zagotavljajo prispevek Političnemu forumu na visoki ravni. Regionalni forumi morajo biti vključujoči in spodbujati sodelovanje ter širše vključevanje civilne družbe in drugih deležnikov.

Zasedanje Evropskega regionalnega foruma skliče Ekonomska komisija Združenih narodov za Evropo (United Nations Economic Commission for Europe – UNECE).

Foruma se lahko udeležijo vsi relevantni regionalni in podregionalni deležniki, vključno s predstavniki civilne družbe. Zasedanje foruma v letu 2019 je potekalo 21. in 22. marca v mednarodnem konferenčnem centru v Ženevi. Regionalni forum je bil usklajen s temo Političnega foruma na visoki ravni 2019 z naslovom »Opolnomočenje ljudi ter zagotavljanje vključenosti in enakosti«. Osrednja tema okroglih miz za medsebojno učenje je bilo doseganje ciljev trajnostnega razvoja 4, 8, 10, 13 in 16, ki so predmet podrobnega pregleda v okviru Političnega foruma na visoki ravni 2019.

Predstavniki držav in drugi deležniki so predstavili konkretne študije primerov, ki temeljijo na njihovih nacionalnih izkušnjah, predlagali rešitve za opredeljena vprašanja ter razpravljali o prenosu in prilagoditvah dobrih praks za druge deležnike.

Viri

[Regionalne komisije: Regionalni forumi o trajnostnem razvoju](#)

[UNECE: Ozadje regionalnih forumov](#)

[Regionalne komisije: Kaj počnemo](#)

[UNECE: Regionalni forum leta 2016](#)

[UNECE: Regionalni forum leta 2018](#)

[UNECE: Regionalni forum leta 2019](#)

[IISD: Novice o regionalnem forumu leta 2018](#)

3 PROSTOVOLJNI NACIONALNI PREGLEDI

Prostovoljni nacionalni pregledi so osrednji element mehanizmov spremljanja in pregleda Agende 2030, v okviru katerih države članice poročajo o svojih strategijah za izvajanje ciljev trajnostnega razvoja na Političnem forumu na visoki ravni za trajnostni razvoj.

Pregledi so prostovoljni, vključujejo tako razvite države kot države v razvoju in praviloma zajemajo prispevke predstavnikov civilne družbe in drugih deležnikov ([A/RES/70/1](#), odstavek 79).

Glavni cilj prostovoljnih nacionalnih pregledov je omogočiti izmenjavo izkušenj, vključno s prispevki o uspehih, izzivih in pridobljenih spoznanjih, ter tako pospešiti izvajanje Agende 2030. Prav tako si prostovoljni nacionalni pregledi prizadevajo okrepiti vladne politike in institucije ter mobilizirati večdeležniško podporo in partnerstva za doseganje ciljev trajnostnega razvoja. Postopek priprave prostovoljnih nacionalnih pregledov pogosto vključuje nacionalna posvetovanja. Države se po predstavitvi pregledov na globalni ravni spodbuja k vzpostavitvi rednih postopkov spremljanja na nacionalni ravni.

Med letom 2016 in januarjem 2019 je bilo na Političnem forumu na visoki ravni predstavljenih 111 prostovoljnih nacionalnih pregledov, leta 2019 pa je bilo predstavljenih še dodatnih 51. Evropske države, ki so nacionalne preglede predstavile na Političnem forumu na visoki ravni leta 2019, so Bosna in Hercegovina, Francija, Hrvaška, Islandija, Lihtenštajn, Srbija in Združeno kraljestvo.

Prostovoljni nacionalni pregledi za predstavnike civilne družbe predstavljajo priložnost za sodelovanje v postopku nacionalnega razvoja, saj se od držav pričakuje, da se bodo pri pripravi svojega poročila posvetovali z deležniki. Poleg tega se v [odstavku 89](#) Agende 2030 osrednje skupine in druge deležnike poziva, naj poročajo o svojem prispevku k izvajanju Agende 2030.

KAKO LAHKO SODELUJEJO CIVILNODRUŽBENE ORGANIZACIJE?

Organizacije civilne družbe si na različne načine prizadevajo za krepitev svojih zmogljivosti, ki bi jim omogočile, da bi postale močne in pomembne partnerice procesa prostovoljnih nacionalnih pregledov. V spodnjih odstavkih je predstavljenih nekaj najpomembnejših smernic in primerov.

Osrednje skupine in drugi deležniki so pripravili [splošne smernice](#) poročanja o izvajanju Agende 2030 v okviru Političnega foruma na visoki ravni. Različni prispevki za Politični forum na visoki ravni so na voljo [tukaj](#).

V okviru koalicije organizacij civilne družbe Together 2030 so bile septembra 2018 pripravljene [kratke smernice](#) o načinih sodelovanja pri pripravi prostovoljnih nacionalnih pregledov. Poleg tega je koalicija sodelovala tudi pri [neodvisni oceni](#) prostovoljnih nacionalnih pregledov, posredovanih Političnemu forumu na visoki ravni leta 2017, ki predstavljajo pomembno dopolnitev [zbirnega poročila ZN o prostovoljnih nacionalnih pregledih leta 2017](#).

Forus, globalna mreža za opolnomočenje civilne družbe za učinkovite družbene spremembe, je pripravila izčrpen [informativni dokument](#), ki vključuje koristen uvod in različne povezave do gradiv, povezanih s prostovoljnimi nacionalnimi pregledi.

[Partners for Review](#), mednarodna mreža več deležnikov Nemške agencije za mednarodno sodelovanje (GIZ), namenjena vladnim predstavnikom in deležnikom iz civilne družbe ter drugih sektorjev, spodbuja dialog in medsebojno učenje na področju izzivov. Zagotavlja prostor za raziskovanje dobrih praks in spoznanj, mobilizacijo znanja ter izmenjavo strokovnega znanja o novih in nastajajočih vprašanjih glede nacionalnega spremljanja ter pregleda. Mreža je sodelovala s koalicijo Together 2030 pri pripravi kratkih smernic za civilno družbo o načinih sodelovanja v postopku priprave prostovoljnih nacionalnih pregledov.

Številne organizacije so pripravile predloge in priporočila za organizacije civilne družbe, ki sodelujejo pri prostovoljnih nacionalnih pregledih. Platforma Action for Sustainable Development je pripravila usmerjevalno [predlogo](#)

za civilne družbe, ki sodelujejo pri prostovoljnih nacionalnih pregledih. Leta 2016 je platforma pripravila tudi [poročilo](#) o učenju skozi prakso na primeru sodelovanja civilne družbe v postopku nacionalnega pregleda v okviru Političnega foruma na visoki ravni (Learning by doing on civil society engagement in the HLPP's national review process), ki zajema različne pristope trinajstih držav.

Skupina predstavnic žensk (Women's Major Group) je pripravila [priporočila](#) za civilnodružbene organizacije glede sodelovanja pri pripravi prostovoljnih nacionalnih pregledov, mreža deležnikov Združenega kraljestva za trajnostni razvoj UKSSD in mreža organizacij civilne družbe za globalne spremembe Bond pa sta pripravili [priporočila](#) za učinkovitejše doseganje ciljev trajnostnega razvoja, namenjena organizacijam civilne družbe.

Načini sodelovanja organizacij civilne družbe v postopku priprave prostovoljnega nacionalnega pregleda in načini poročanja teh organizacij se po EU razlikujejo. Nekatere nacionalne vlade organizacije civilne družbe vabijo k sodelovanju pri pripravi prostovoljnih nacionalnih pregledov in predstavnike organizacij civilne družbe vključijo med člane delegacij za Politični forum na visoki ravni, druge ne. V nekaterih državah organizacije civilne družbe pripravijo lastno senčno, alternativno poročilo, v katerem neodvisno in kritično ocenijo nacionalni napredek.

Poročanje civilnodružbenih organizacij se razlikuje po oblikah in metodologiji. Na primer latvijska platforma [LAPAS](#) sodeluje pri pripravi poročila organizacije civilne družbe, ki predstavlja podatke, izzive, analize in mnenja o vseh ciljih trajnostnega razvoja. Špansko združenje organizacij civilne družbe [Futuro en común](#) se osredotoča na posamezna vprašanja na osnovi vsakodnevnih težav in okvir ciljev trajnostnega razvoja uporablja kot zagovorniško orodje ter skupni jezik za svoj program trajnosti. Nemška mreža organizacij civilne družbe pa je prevzela [esejističen slog](#), ki je strukturiran v skladu s cilji trajnostnega razvoja in katerega rezultat so prispevki strokovnih organizacij, ki izpostavljajo izzive ter vrzeli pri izvajanju ciljev trajnostnega razvoja.

Viri

[Pospešitev doseganja ciljev trajnostnega razvoja na nacionalni ravni: neodvisna ocena prostovoljnih nacionalnih pregledov, obravnavanih na Političnem forum Združenih narodov na visoki ravni za trajnostni razvoj leta 2017](#)

[Zbirno poročilo o prostovoljnih nacionalnih pregledih leta 2017](#)

[Zbirno poročilo o prostovoljnih nacionalnih pregledih leta 2016](#)

[Priporočila skupine Women's Major Group glede sodelovanja v postopku priprave prostovoljnih nacionalnih pregledov](#)

[Poročilo mreže Bond o izvajanju ciljev trajnostnega razvoja z nekaj priporočili glede poročanja organizacij civilne družbe](#)

[Sodelovanje civilne družbe v postopku nacionalnega pregleda v okviru Političnega foruma na visoki ravni \(2016\)](#)

[Sodelovanje civilne družbe v postopku nacionalnega pregleda v okviru Političnega foruma na visoki ravni \(2016\)](#)

[Nabor organizacij civilne družbe, povezanih s cilji trajnostnega razvoja – glede sodelovanja organizacij civilne družbe v postopku priprave prostovoljnih nacionalnih pregledov glej stran 11](#)

[Zgolj statistične informacije o sodelovanju organizacij civilne družbe pri pripravi prostovoljnih nacionalnih pregledov](#)

4 SPREMLJANJE CILJEV TRAJNOSTNEGA RAZVOJA ZA CIVILNODRUŽBENE ORGANIZACIJE

Spremljanje doseganja ciljev trajnostnega razvoja od nacionalne do globalne ravni je bistvenega pomena za uspešno izvajanje Agende 2030, saj omogoča določitev, ali smo na pravi poti ali ne. Ta postopek je priložnost za usmerjanje, preusmerjanje ali pospešeno izvajanje ukrepov in politik, ko je to potrebno.

Da bi bila učinkovita, mora evalvacija temeljiti na smotnih in ustreznih tehnikah spremljanja ter podatkih, ki omogočajo opredelitev dejanskega stanja glede napredka, na podlagi katerega bo mogoče sprejeti potrebne odločitve politik.

V ta namen je skupen pristop uporaba statističnih kazalnikov. Ti kazalniki omogočajo oblikovanje kvantitativnih odgovorov na politično pomembna vprašanja. So učinkovito orodje za merjenje razdalje do količinsko opredeljenega konkretnega cilja ali do obsežnejšega kvalitativnega cilja.

Poleg pristopov, osnovanih na kvantitativnih kazalnikih, se uporabljajo tudi kvalitativni pristopi, kot sta metoda, ki se osredotoča na posamezno vprašanje, ali esejistična metoda. Obe vrsti pristopov imata prednosti in slabosti. Uporaba kvantitativnih pristopov je lahko težavna zaradi razpoložljivosti podatkov, esejistični pristop pa lahko sicer predstavlja boljše možnost, a zagotavlja na videz manj specifične ali primerljive rezultate. Razlike se lahko pojavijo tudi pri tem, kaj kazalniki dejansko merijo. Medtem ko se v nekaterih poročilih meri zgolj to, ali prihaja do napredka v pravi smeri, druga poročila zagotavljajo natančnejšo analizo oddaljenosti od zadevnih ciljev in omogočajo evalvacijo, ali je določena strategija primerna za doseganje konkretnega cilja ali ne.

Druga možnost je uporaba indeksov ali sestavljenih kazalnikov, v okviru katerih se

posamezni kazalniki združijo v eno samo številko, ki meri vsesplošen napredek z večrazsežnostnega vidika. Pri tem je pomembno uravnoteženje različnih kazalnikov, saj določene podatkovne točke prispevajo več kot druge in določajo pomembnost ter/ali ustreznost kazalnika. V primeru neustrezne zasnove ali napačne interpretacije lahko privedejo do popačene ponazoritve splošnega stanja in uporabnike – zlasti oblikovalce politik – spodbudijo k preveč poenostavljenim analitičnim ali političnim zaključkom.

Na ravni Združenih narodov (ZN) globalni [okvir kazalnikov](#) zajema 232 kazalnikov, ki so, kjer je relevantno, razčlenjeni na podlagi prihodkov, spola, starosti, rase, etnične pripadnosti, migracijskega statusa, invalidnosti, geografske lokacije in drugih značilnosti. Na podlagi svoje ravni metodološkega razvoja in razpoložljivosti podatkov so kazalniki razdeljeni v [tri sklope](#). Ta okvir vključuje kazalnike, za katere metodologija oziroma standardi na mednarodni ravni še niso bili vzpostavljeni. Omeniti je treba, da so v [poročilu ZN za leto 2017](#) predstavljeni podatki za posamezne kazalnike in ne presečni indeksi.

Organizacije civilne družbe so bile [kritične](#), da so številni kazalniki ZN ustrezni zlasti ali izključno za države v razvoju (npr. število ljudi, ki umre zaradi malarije) ali da ne odražajo ambicije univerzalnosti Agende 2030, ki k ukrepom poziva vse države in regije sveta.

[Nabor kazalnikov](#) Evropske unije (EU)

4. SPREMLJANJE CILJEV TRAJNOSTNEGA RAZVOJA ZA CIVILNODRUŽBENE ORGANIZACIJE

vključuje 100 kazalnikov za 17 ciljev trajnostnega razvoja. Z izjemo ciljev 14 in 17, ki vključujeta le 5 kazalnikov, vsak cilj zajema 6 kazalnikov. 41 kazalnikov je večnamenskih; prvenstveno so namenjeni spremljanju enega cilja, a se uporabljajo tudi za spremljanje drugih ciljev. 51 kazalnikov je del seznama globalnih kazalnikov ZN. Kazalniki ciljev trajnostnega razvoja EU merijo, ali razvoj poteka v želeni smeri ali ne, in rezultate predstavljajo v obliki puščic. Kakovostno opredeljenih in količinsko merljivih ciljev ni, rezultati pa odražajo le stopnjo spremembe določenega kazalnika. Jasne slike o tem, ali Evropa pri doseganju ciljev trajnostnega razvoja dejansko napreduje oziroma kako oddaljen je določen cilj, torej ni, posledično pa tudi ne trdne osnove za preusmerjanje ali izboljšanje evropskih izvedbenih dejavnosti ali politik.

Organizacije civilne družbe [so bile do tega pristopa kritične, saj](#) se osredotoča na obstoječe rešitve, namesto da bi omogočal dejansko evalvacijo doseganja ciljev trajnostnega razvoja. Zaradi uporabe te metodologije [poročilo urada Eurostat za leto 2017](#) predstavlja izkrivljeno sliko uspešnosti EU. Navedeni pristop ne meri stopnje doseganja ciljev trajnostnega razvoja in ne vpliva EU na trajnostni razvoj na globalni ravni, saj ne obravnava negativnih učinkov prelivanja notranjih politik EU.

Organizacija za gospodarsko sodelovanje in razvoj (Organisation for Economic Co-operation and Development – OECD) je predstavila metodologijo za [merjenje oddaljenosti od ciljev trajnostnega razvoja](#), ki omogoča ocenjevanje razdalje, ki jo morajo države še opraviti za udejanjanje posameznega cilja, ter zagotavlja presečni pregled prednosti in slabosti pri udejanjanju ciljev trajnostnega razvoja ter petih presečnih področij (prebivalstvo, planet, blaginja, mir in partnerstva). Z uporabo te metodologije je OECD pripravila [oceno stanja v državah OECD](#). Ta merila so bila predstavljena junija 2017. V navedenem dokumentu je opredeljenih 131 kazalnikov, ki se nanašajo na 98 konkretnih ciljev, ki zajemajo vseh 17 ciljev trajnostnega razvoja. Sicer je jasno, da doseganja številnih ciljev trajnostnega razvoja ni mogoče ustrezno izmeriti s pomočjo podatkov, ki jih OECD redno zbira, in da je treba opraviti veliko statističnega dela za zapolnitev teh vrzeli.

Evropske države članice uporabljajo različne pristope. Standardna metodologija še ni bila vzpostavljena. Kazalniki ZN se ne uporabljajo v celoti, saj številni kazalniki, kot je kazalnik o umrljivosti zaradi malarije, niso relevantno za Evropo. Kazalniki so bili poleg tega tarča kritik, da v primeru evropskih držav niso

dovolj ambiciozni. Z namenom odprave te pomanjkljivosti je bilo v okviru pobude 2030 Watch v Nemčiji oblikovano lastno [orodje za spremljanje](#) za države z visokimi dohodki. Nabor kazalnikov mehanizma 2030 Watch vključuje uradne kazalnike, ki jih predlagajo organizacije civilne družbe, in temelji na lastnem raziskovanju ter posvetovanju s predstavniki civilne družbe in akademske sfere. Države se ocenjujejo na podlagi ciljev, ki bi jih morale doseči do leta 2030. Zelo dobro so ocenjene le, če je določen cilj izpolnjen.

Mreža za trajnostne rešitve Sustainable Development Solutions Network (SDSN) je v sodelovanju s fundacijo Bertelsmann Stiftung oblikovala [indeks in prikaz ciljev trajnostnega razvoja](#), ki upošteva zunanje učinke, ki so posledica razvojnih vzorcev bogatejših držav, in sicer posredne učinke (oz. učinke prelivanja) na področju okolja, gospodarstva, financ ali upravljanja ter varnosti. Mreža SDSN uporablja 83 globalnih kazalnikov, ki so uravnoteženi s ciljem oblikovanja sestavljenih kazalnikov za posamezne cilje ter splošnega indeksa. Države so nato na podlagi splošnega indeksa in sestavljenih kazalnikov razvrščene med najslabše uvrščene (z oceno 0) ter tehnično najboljše uvrščene (z oceno 100). Cilj prikaza ciljev trajnostnega razvoja je izpostaviti cilje trajnostnega razvoja, ki si v posameznih državah zaslužijo posebno pozornost. Kazalniki so v okviru posameznih ciljev trajnostnega razvoja združeni s povprečjem dveh spremenljivk, pri katerih se je določena država najslabše izkazala. Za najboljšo uvrstitev (zeleni rezultat) mora imeti država zelene rezultate v okviru vseh kazalnikov določenega cilja trajnostnega razvoja.

ASviS, italijanska mreža organizacij civilne družbe, raziskovalcev in drugih deležnikov, je razvila sofisticirano alternativno [poročilo o spremljanju](#) doseganja ciljev trajnostnega razvoja. Nabor kazalnikov vključuje več kot 200 osnovnih kazalnikov, razdeljenih po posameznih ciljeh. Ti kazalniki so združeni v 14 sestavljenih kazalnikov s tremi krovnimi kazalniki. Mreža ASviS meri napredek, ne pa oddaljenosti od konkretnih ciljev do leta 2030.

Alternativo spremljanju na podlagi kazalnikov predstavljajo esejistični pristopi. Združenje GCAP Italija se osredotoča na aktualne zadeve, ki vplivajo na italijanske državljane, in zagotavlja študije primerov, pri čemer podatke zbira organizacije civilne družbe. Nemška mreža organizacij civilne družbe izdaja [letno poročilo](#), ki je strukturirano v skladu s cilji trajnostnega razvoja in vključuje prispevke strokovnih organizacij o izzivih ter vrzeli, povezanih z doseganjem ciljev trajnostnega razvoja.

VIRI

[Poročilo mreže Bond o izvajanju ciljev trajnostnega razvoja z nekaj priporočili glede poročanja organizacij civilne družbe](#)

[Eurostat: Nabor kazalnikov za doseganje ciljev trajnostnega razvoja EU za leto 2017](#)

[Eurostat: Nabor kazalnikov za doseganje ciljev trajnostnega razvoja EU za leto 2018](#)

[Eurostat: Nabor kazalnikov za doseganje ciljev trajnostnega razvoja EU za leto 2019](#)

[OECD: Merjenje oddaljenosti od konkretnih ciljev trajnostnega razvoja](#)

[Priročnik OECD za oblikovanje sestavljenih kazalnikov](#)

Osnovne informacije

[Povezava do spletnega mesta o sistemu za spremljanje ASviS](#)

[Povezava do nemškega primera](#)

[Povezava do spletnega mesta o mehanizmu 2030 Watch](#)

5 VEČDELEŽNIŠKA PLATFORMA O CILJIH TRAJNOSTNEGA RAZVOJA

Cilj Evropske večdeležniške platforme o izvajanju ciljev trajnostnega razvoja, ki jo je maja 2017 ustanovila Evropska komisija, je Komisiji (in drugim deležnikom) zagotavljati strokovno podporo pri izvajanju ciljev trajnostnega razvoja na ravni Evropske unije (EU).

Namenjena je tudi zagotavljanju pomoči pri izboru prejemnikov letnih nagrad za trajnost ter predstavlja forum za izmenjavo izkušenj ter dobrih praks na področju izvajanja ciljev trajnostnega razvoja.

Politična platforma večdeležniške platforme je imela 30 članov, predsedoval pa ji je prvi podpredsednik Evropske komisije Frans Timmermans. Upravni odbor, ki mu je predsedoval namestnik generalnega sekretarja Jean-Eric Paquet, je bil ustanovljen kot podskupina platforme, namenjena zagotavljanju pomoči pri njenem delu. Upravni odbor se je sestajal pogostejše in je ustanovil več podskupin. Informacije o srečanjih in povezani dokumenti so na voljo na spletnem mestu večdeležniške platforme. Mandat večdeležniške platforme se je zaključil 31. decembra 2019.

Na podlagi poziva je generalni sekretar Komisije imenoval člane platforme, ki delujejo bodisi v svojem imenu bodisi v imenu določene organizacije. Evropski ekonomsko-socialni odbor in Odbor regij imata v platformi po en sedež. Sestava upravnega odbora odseva sestavo platforme, pri čemer organizacije običajno predstavljajo druge osebe. Člani platforme in upravnega odbora so tudi številni opazovalci, kot so predstavniki Svetovne banke, ZN ter OECD. Priporočila

organizacij civilne družbe, v skladu s katerimi bi morala platforma temeljiti na načelu samoorganizacije, pri čemer bi deležniki neodvisno imenovali in predlagali svojega predstavnika, namesto da bi tega imenovala Komisija, niso bila upoštevana.

Leta 2018 je bila glavna naloga večdeležniške platforme napisati mnenje o doseganju ciljev trajnostnega razvoja, ki bi dopolnilo dokument za razpravo Komisije, objavljen januarja 2019. Upravni odbor je pri tej nalogi prevzel pobudo in na srečanju 14. marca 2018 oblikoval skupino za pripravo dokumenta. Skupina je združila prispevke, ki so jih deležniki zagotovili v odzivu na posvetovalni vprašalnik, na podlagi katerega je bil pripravljen zbirni dokument (Evropsko soglasje o razvoju), ki vključuje mnenja vseh 30 deležnikov.

Dejstvo, da je bilo mnenje večdeležniške platforme sprejeto tik pred objavo dokumenta o razpravo Komisije, je porodilo resne pomisleke glede dejanskega vpliva platforme. Zaradi oblikovanja nove Komisije v letu 2019, takratni Komisije novi Komisiji niso želeli zvezati rok s sprejetjem ambicioznega izvedbenega načrta. Mnenje večdeležniške platforme bi bilo lahko kljub temu koristno in v novem mandatu Komisije predstavljalo vnaprej pripravljen načrt, ki čaka na izvedbo.

5. VEČDELEŽNIŠKA PLATFORMA O CILJIH TRAJNOSTNEGA RAZVOJA

Sklepni dokument »Evropa na poti proti trajnostni prihodnosti, prispevki večdeležniške platforme o izvajanju ciljev trajnostnega razvoja v dokumentu EU za razpravo! (Europe moving towards a sustainable future, Contributions of the Multi-Stakeholder Platform on the implementation of the Sustainable Goals in the EU Reflection Paper) je bil sprejet 11. oktobra 2018.

Podskupina za večletni finančni okvir je napisala mnenje, ki je bilo predloženo takratnemu podpredsedniku Timmermansu, podskupina za nagrade za trajnost svoj predlog še pripravlja, podskupina za spremljanje in poročanje pa se je prvič sestala marca 2018. Ustanovljeni sta bili tudi skupina za upravljanje, skladnost politik za trajnostni razvoj in vladavino prava ter skupina za doseganje ciljev trajnostnega razvoja na lokalni in regionalni ravni. Druge podskupine, ki bodo predvidoma ustanovljene, so podskupina za enakost, pravičnost, vključevanje in dostojno delo, podskupina za globalne razsežnosti ciljev trajnostnega razvoja, vključno s trgovino in migracijami, podskupina za odgovornost podjetij in družbeno odgovornost ter podskupina za okolje in naravne vire, vključno s kmetijstvom.

Organizacije civilne družbe s predstavniki v večdeležniški platformi so: Birdlife, COFACE Families Europe, CONCORD, Evropski okoljski urad (European Environmental Bureau – EEB), Evropski mladinski forum, Evropska zveza za javno zdravje (European Public Health Alliance – EPHA), Evropski sindikalni odbor za izobraževanje (European Trade Union Committee for Education – ETUCE), Evropska zveza sindikatov (European Trade Union Confederation – ETUC), Evropsko združenje univerz (European University Association – EUA), Socialna platforma, združenje organizacij SDG Watch Europe, organizacija Transparency International, Svetovni sklad za naravo (World Wildlife Fund – WWF) in urad za pravično trgovino Fair Trade Advocacy Office.

[SDG Watch Europe](#) kot večsektorsko združenje za doseganje ciljev trajnostnega razvoja v platformi predstavlja Leida Rijnhout, v upravnem odboru pa Ingeborg Niestroy. Kontaktirati ju jo mogoče prek sekretariata združenja SDG Watch na naslovu sdgwatcheurope@gmail.com.

VIRI

[Spletno mesto večdeležniške platforme](#)

[Pismo združenja SDG Watch o predlagani večdeležniški platformi](#)

[Odgovor Evropske komisije](#)

[Stališče združenja SDG Watch o vzpostavitvi večdeležniške platforme](#)

[Sklepni dokument z naslovom »Europe moving towards a sustainable future, Contributions of the Multi-Stakeholder Platform on the implementation of the Sustainable Goals in the EU Reflection Paper«, 11. oktober 2018](#)

[Dokument za razpravo Evropske komisije o trajnostni Evropi do leta 2030 z naslovom »Towards a Sustainable Europe by 2030«](#)

6 PARTNERSTVA ZA TRAJNOSTNI RAZVOJ

Na globalni ravni Politični forum na visoki ravni za trajnostni razvoj zagotavlja platformo za vzpostavljanje partnerstev za doseganje ciljev trajnostnega razvoja.

Gre za globalni spletni register prostovoljnih zavez in večdeležniških partnerstev, ki spodbuja globalno vključevanje vseh deležnikov z namenom zagotavljanja podpore pri doseganju ciljev trajnostnega razvoja. Na njegovem spletnem mestu so na voljo [različne smernice, poročila in publikacije](#), ki podpirajo večdeležniška partnerstva ter prostovoljne zaveze po vsem svetu. Ob robu Političnega foruma na visoki ravni za trajnostni razvoj poteka tudi izmenjava o partnerstvih. Več informacij in poročila o rezultatih so na voljo [tukaj](#).

Na tematski ravni so bili februarja 2018 na Svetovnem vladnem vrhu v Dubaju ustanovljeni globalni sveti za cilje trajnostnega razvoja. Ti sveti zajemajo interdisciplinarne mreže odločevalcev z različnih področij, ki stremijo k opredeljevanju inovativnih rešitev za doseganje ciljev trajnostnega razvoja in pobud. Doslej je bilo ustanovljenih devet svetov, osem novih pa bo ustanovljenih v drugi fazi pobude. Obstoječi sveti obravnavajo cilje trajnostnega razvoja 1, 2, 4, 7, 8, 11, 13, 16 in 17. Sveti predstavnike civilne družbe pozivajo k posredovanju

inovativnih zamisli. Več informacij je na voljo na spletnem mestu [vozlišča znanja o ciljih trajnostnega razvoja Mednarodnega inštituta za trajnostni razvoj \(IISD\)](#).

Na evropski ravni [Evropski svetovalni sveti za okolje in trajnostni razvoj \(EEAC\)](#) združujejo svetovalne organe, ki so jih ustanovile nacionalne in regionalne vlade ali parlamenti štirinajstih evropskih držav. Njihova naloga je svojim nacionalnim ali regionalnim vladam in parlamentom zagotavljati neodvisno svetovanje, povezano z okoljem in trajnostnim razvojem. Njihovi člani predstavljajo akademski sektor, sektor civilne družbe, zasebni sektor in javne organe. Strateška področja njihovega dela vključujejo: krožno gospodarstvo, energijo in podnebne spremembe, pomorske zadeve in vodne vire ter trajnostni razvoj. Na spletnem mestu EEAC so na voljo informacije o članih, obravnavanih področjih, letnih konferencah in drugih zadevah.

[Evropska mreža za trajnostni razvoj](#) zagotavlja jednat pregled izbranih strategij trajnostnega razvoja 33 evropskih držav.

VIRI

[Poročilo globalnih svetov za cilje trajnostnega razvoja o napredku pri doseganju devetih ciljev; vozlišče znanja IISD](#)

[SDG Alliance Portugal \(portugalsko združenje za doseganje ciljev trajnostnega razvoja\)](#)

[SDG Alliance Portugal 2](#)

[Partnerstva za cilje trajnostnega razvoja; globalni register prostovoljnih zavez in večdeležniških partnerstev ZN](#)

[Smernice »Mainstreaming the 2030 Agenda for Sustainable Development, Interim Reference Guide to UN Country Teams. United Nations Development Group« \(Presečno vključevanje Agende za trajnostni razvoj do leta 2030; Vmesne referenčne smernice za skupine držav ZN. Razvojna skupina Združenih narodov\). 7. oktober 2015](#)

[Strategije trajnostnega razvoja – od zasnove do spremljanja: vloga civilne družbe. Opazovalna skupina za trajnostni razvoj \(ODD\); Evropski ekonomsko-socialni odbor](#)

[Predstavitev nemškega sveta za trajnostni razvoj odboru za strategije trajnostnega razvoja. Od zasnove do spremljanja: vloga civilne družbe v primeru Nemčije. Za organizacijo je poskrbela opazovalna skupina za trajnostni razvoj \(ODD\). November 2018](#)

[Predstavitev visokega sveta za trajnostni razvoj Velikega vojvodstva Luksemburg \(Conseil Supérieur pour un Développement Durable\) odboru za strategije trajnostnega razvoja. Od zasnove do spremljanja: vloga civilne družbe v primeru Luksemburga. Za organizacijo je poskrbela opazovalna skupina za trajnostni razvoj \(ODD\). November 2018](#)

[Poročilo globalnih svetov za cilje trajnostnega razvoja o napredku pri doseganju devetih ciljev](#)

7 OBVEŠČANJE O CILJIH TRAJNOSTNEGA RAZVOJA

Obveščanje o ciljih trajnostnega razvoja in ozaveščanje javnosti sta pomembni začetni ter stalni dejavnosti za uspešno izvajanje Agende za trajnostni razvoj do leta 2030. Organizacije civilne družbe imajo pri tem pomembno vlogo.

So namreč v tesnem stiku z različnimi skupinami prebivalstva, vključno z najbolj marginaliziranimi skupinami, skozi leta pa so pridobile izkušnje s komunikacijo z njimi.

Pri obveščanju o ciljih trajnostnega razvoja je pomembno, da se jasno predstavijo prednosti uskladitve nacionalnih in podnacionalnih načrtov z Agendo 2030 ter koristi povezovanja ciljev trajnostnega razvoja z lokalnimi vprašanji – to je pomembno zlasti v primeru, če so oblikovalci politik ciljna skupina. Pomembno je tudi okrepiti ozaveščenost o univerzalnosti Agende 2030 in celostnosti ciljev trajnostnega razvoja ter poudariti, da ne sme biti nihče zapostavljen, spodbujati človekove pravice in enakost spolov ter obravnavati ekonomsko, socialno in okoljsko trajnost.

Smernice o obveščanju o ciljih trajnostnega razvoja so pripravili različne organizacije. Razvojna skupina ZN je vzpostavila več spletnih mest, večina zajema smernice, orodja, brezplačna gradiva in povezave do projektov, dejavnosti ter kampanj. Eno od teh spletnih mest [je portal ZN o ciljih trajnostnega razvoja](#), na katerem so v različnih jezikih na voljo informacije o Agendi 2030 in ciljih trajnostnega razvoja. To spletno mesto je platforma za kampanje, kot je [pobuda Spotlight](#), projekt EU, namenjen boju proti nasilju nad ženskami in dekletimi. Pobude zajemajo tudi projekta [ActNow.bot](#), katerega cilj je izvajanje podnebnih ukrepov, in [Be the change](#), ki vključuje povezavo do Vodnika po reševanju

sveta za lene ljudi ([The lazy Person's guide to saving the world](#)). To spletno mesto zajema logotipe ciljev trajnostnega razvoja, vključno z barvnim kolesom in 17 ikonami, ki jih je mogoče prenesti.

Vzpostavljeno je bilo tudi spletno mesto ZN, ki služi kot [platforma znanja o trajnostnem razvoju](#) in vključuje povezave do različnih dejavnosti, ki jih organizirajo ZN, kot je Politični forum na visoki ravni. Tudi s tega spletnega mesta je mogoče prenesti uradni logotip in ikone.

[Akcijska kampanja za doseganje ciljev trajnostnega razvoja](#) je drug portal ZN s povezavami do pobud, kot je [#act4sdgs](#), ki vključuje številne primere mobilizacije po vsem svetu. [My world 2030](#) je prilagodljiva platforma za podatke, ki jih zagotovijo državljani, in sodelovanje pri doseganju ciljev trajnostnega razvoja. [The world we want](#) je skupni projekt ZN in civilne družbe, ki ljudem omogoča sodelovanje, vizualizacijo ter analizo mnenj posameznikov o trajnostnem razvoju. Zanimiva pobuda poteka tudi prek [kanala Youtube](#), ki vključuje več video predstavitev različnih ciljev trajnostnega razvoja.

Dodatno spletno stran predstavlja [portal o ozaveščanju o Agendi 2030](#), ki vključuje povezave do projektov, kot je [Project everyone](#), ki zagotavlja več medijskih virov, primernih za uporabo z različnimi ciljnim skupinami.

Poleg spletnih mest so ZN pripravili tudi spletne

7. OBVEŠČANJE O CILJIH TRAJNOSTNEGA RAZVOJA

smernice o obveščanju. Te vključujejo [orodje za upravljanje sprememb](#) z zelo jasnim načrtom, kako oblikovati in začeti izvajati komunikacijsko strategijo. Na voljo je tudi [dokument o presečnem vključevanju Agende za trajnostni razvoj do leta 2030](#), ki predstavlja vmesne referenčne smernice, namenjene skupinam ZN v posameznih državah, s posebnim poglavjem o ozaveščanju in je na voljo tudi v obliki [spletnega seminarja](#).

Zanimiva mednarodna pobuda je tudi [The Good Life Goals](#), ki je bila razvita v okviru večdeležniškega sodelovanja nekaj nevladnih organizacij, univerz in organov ZN. V tem projektu so cilji in konkretni cilji trajnostnega razvoja prevedeni v preprost jezik, ikone ciljev trajnostnega razvoja pa imajo podobo emotikonov. Na spletnem mestu sta na voljo različno gradivo, ki je enostavno za uporabo, in medijski priročnik.

Na evropski ravni so bile vzpostavljene tako regionalne kot nacionalne pobude. SDG Watch Europe, večsektorsko združenje civilne družbe na ravni EU, katerega cilj je pozivanje vlad k izpolnjevanju zavez glede izvajanja Agende 2030, zajema delovno okolje, namenjeno [vključevanju organizacij civilne družbe in državljanov](#), ozaveščanju, zagotavljanju podpore pri krepitevi zmogljivosti za doseganje ciljev trajnostnega razvoja na različnih ravneh ter uporabi pristopa od spodaj navzgor. Združenje SDG Watch Europe organizira in se udeležuje dejavnosti civilne družbe, kot so dogodki, delavnice in shodi. Primera omenjenih dejavnosti sta spletna kampanja ambasadorjev ciljev trajnostnega razvoja [#SDGAmbassadors](#), ki vključuje poslance Evropskega parlamenta, ki si v svojem parlamentarnem delu prizadevajo za uresničevanje ciljev trajnostnega razvoja, in je potekala ob proslavi 60. obletnice Pogodbe o delovanju Evropske unije, ter [mobilizacija](#) ob tretji obletnici sprejetja Agende 2030 in svetovnem dnevu ukrepov za doseganje ciljev trajnostnega razvoja ([#Act4SDGs](#)), ki je potekala 25. septembra 2018 ter v okviru katere je bil objavljen [Manifest za trajnostno Evropo za njene državljane](#), ki vključuje temeljne zahteve za nove politične voditelje EU in kandidate na volitvah v Evropski parlament 2019.

Evropski okoljski urad (EEB), največje združenje okoljskih nevladnih organizacij v Evropi, je bil aktivno vključen v pogajanjih o Agendi 2030, sedaj pa sodeluje pri njenem izvajanju in povezanih komunikacijskih dejavnostih. Urad EEB je pripravil spletno orodje za cilje trajnostnega razvoja (pri čemer je dokument, ki ga berete, eden od njegovih številnih elementov), ki zajema

članke, predstavitve, življenjepise govorcev, informacije o računalniških družbenih medijih, fotografije, politične dokumente, dokumente o spremljanju in pregledu, spletna mesta združenj, povezanih s cilji trajnostnega razvoja, ter veliko drugih virov, ki nevladne organizacije podpirajo pri delu na področju ciljev trajnostnega razvoja in lajšajo njihovo delo.

Italijanska mreža [ASviS](#) je zelo dober primer celostnega pristopa obveščanja, ki različne ciljne skupine dosega ob različnih časih in prek različnih sredstev. Mreža uporablja običajna orodja, kot so glasila, spletna mesta in družbeni mediji. V okviru delovanja v formalnem izobraževalnem okolju vzpostavlja stik s šolami in univerzami. Zbrala je vse obstoječe izobraževalno gradivo, povezano s cilji trajnostnega razvoja, in pripravila spletni tečaj. Aktivna je tudi na neformalni ravni; najpomembnejši primer tovrstnega delovanja pa je [Festival trajnostnega razvoja](#). Leta 2018 je festival vključeval več kot 700 dogodkov po vsej Italiji in v 17 dneh zabeležil ogromno obiskovalcev.

OECD je izdala razpravljalno sporočilo o 10 učnih področjih za obveščanje o ciljih trajnostnega razvoja ([10 Learning Areas for SDG Communications](#)), v katerem je vzajemno učenje naslovljeno v treh okvirjih: vizija in strategija; ljudje in partnerstva; ter orodja in inovacije. Sporočilo vključuje vprašanja za usmerjanje medsebojnega učenja in ponuja kratek pregled načina komunikacije članov mreže OECD za obveščanje o razvoju. V njem so poleg tega izpostavljeni mednarodni viri in pobude, ki bi lahko usmerjali nadaljnji napredek.

Evropska mreža za trajnostni razvoj (ESDN) je leta 2017 pripravila poročilo z naslovom »[Communication and awareness raising in the implementation of the 2030 Agenda and the SDGs: activities and challenges](#)« (Obveščanje in ozaveščanje v okviru izvajanja Agende 2030 in ciljev trajnostnega razvoja: dejavnosti in izzivi). V njem so predstavljene dejavnosti obveščanja in ozaveščanja od globalnih do lokalnih ravni ter izzivi, ki se pri tem pojavljajo.

Med drugimi je tudi irski nacionalni mladinski svet leta 2015 pripravil dokument o izobraževanju o globalnem državljanstvu ([The SDGs and YOUTH](#)), leta 2018 pa posodobljeno različico ([Activism, the SDGs and YOUTH](#)), ki vključuje vire za globalne izobraževalce, mladinske delavce, izvajalce izobraževanja o razvoju, izvajalce usposabljanj, aktiviste in nosilce sprememb, ki delajo s sedanjo generacijo mladih.

7. OBVEŠČANJE O CILJIH TRAJNOSTNEGA RAZVOJA

Organizacije civilne družbe lahko navdih najdejo v publikaciji o 50 praktičnih primerih ozaveščanja o ciljih trajnostnega razvoja v občinah ([SDGs in Your Municipality: 50 Practical Awareness Raising Examples](#)). Publikacijo je pripravilo združenje flamskih mest in občin (VVSG), da bi cilje trajnostnega razvoja predstavilo širši javnosti, in sicer tako znotraj občinskih organizacij kot v okviru zunanjega komuniciranja ter dogodkov.

Nazadnje je tudi časopis The Guardian objavil članek s štirimi napotki [o načinu obveščanja javnosti o ciljih trajnostnega razvoja](#). Ti napotki so: 1. spodbujajte sočutje, ne usmiljenja; 2. razmislite o posredniku sporočila; 3. naj vas ne bo strah govoriti o korupciji; in 4. ostanite pristni.

VIRI

[Razvojna skupina združenih narodov: prispevek o ozaveščanju o Agendi 2030 z naslovom "Building awareness on the 2030 Agenda"](#)

[Gradivo za obveščanje o ciljih trajnostnega razvoja](#)

[Projekt "Project everyone"](#)

[Evropska mreža za trajnostni razvoj \(ESDN\)](#)

[Mulholland E., Bernardo, A. in Berger, G. \(2017\): Communication and Awareness Raising in the Implementation of the 2030 Agenda and the SDGs: Activities and Challenges \[Obveščanje in ozaveščanje v okviru izvajanja Agende 2030 in ciljev trajnostnega razvoja: dejavnosti in izzivi\], četrletno poročilo ESDN 44, april 2017, urad ESDN, Dunaj. Na voljo na](#)

[Irski nacionalni mladinski svet; program izobraževanja o razvoju](#)

[Kampanja WECF na Instagramu](#)

[Kampanja ambasadorjev ciljev trajnostnega razvoja](#)